

॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥

तस्मैतदहमाचक्षे सर्वप्रत्यक्षदर्शिवान् ॥ भ्रातृश्रुनिहतान्सर्वान्सैन्यंच विनिपातितं ॥ ४७ ॥ त्रयः किल रथाः शिष्टास्तावकानानराधिप ॥ इति प्रस्थानकाले मां
कृष्णद्वैपायनो ब्रवीत् ॥ ४८ ॥ सदीर्घमिव निःश्वस्य प्रत्यवेक्ष्य पुनः पुनः ॥ असौ मां पाणिना स्पृष्ट्वा पुत्रस्ते पर्यभाषत ॥ ४९ ॥ त्वदन्यो नेह संग्रामे कश्चि जीवति
संजय ॥ द्वितीयं नेह पश्यामि ससहायाश्च पाण्डवाः ॥ ५० ॥ ब्रूयाः संजय राजानं प्रज्ञाचक्षुषमीश्वरं ॥ दुर्योधनस्तव सुतः प्रविष्टो द्रुपदमित्युत ॥ ५१ ॥ सुहृद्भिस्तादृ
शैर्हीनः पुत्रैश्चैत्रभिरेव च ॥ पाण्डवैश्च त्ते राज्ञ्येको नु जीवेत मादृशः ॥ ५२ ॥ आचक्षीथाः सर्वमिदं मां च मुक्तं महाहवात् ॥ अस्मिंस्तोयद्रुपे गुप्तं जीवंतं भृशविक्ष
तं ॥ ५३ ॥ एवमुक्त्वा महाराज प्राविशत्तं महाद्रुपं ॥ अस्तं भयततो यंच माययामनुजाधिपः ॥ ५४ ॥ तस्मिन् द्रुपदं प्रविष्टुं त्रीनरथान् श्रान्तवाहनान् ॥ अपश्यं स
हितानेकस्तं देशं समुपेयुषः ॥ ५५ ॥ कपंशारद्वतं वीरं द्रौणिं चरथिनां वरं ॥ भोजं च कृतवर्माणं सहितान् शरविक्षतान् ॥ ५६ ॥ ते सर्वमा मभिप्रेक्ष्य तूष्णमश्वाननो
दयन् ॥ उपयाय तु माम् चूडिष्याजीविसंजय ॥ ५७ ॥ अपृच्छंश्चैव मां सर्वेषु त्रतव जनार्धिपं ॥ कच्चिदुर्योधनो राजासनो जीवति संजय ॥ ५८ ॥ आख्यातवा
नहं तेभ्यस्तदा कुशलं नृपं ॥ तच्चैव सर्वमाचक्षं यन्मां दुर्योधनो ब्रवीत् ॥ ५९ ॥ द्रुपदं चैवाहमाचक्षं यं प्रविष्टो नराधिपः ॥ अश्वथामा तु तद्राजं त्रिशम्यवचनं म
म ॥ ६० ॥ तं द्रुपदं विपुलं प्रेक्ष्य करुणं पर्यदेव यत् ॥ अहो धिक् स न जानाति जीवतोऽस्मान्नराधिपः ॥ ६१ ॥ पर्याप्ता हि वयं तेन सह यो धयितुं परान् ॥ ते तु तत्र चिरं का
लं विलप्य च महारथाः ॥ ६२ ॥ प्राद्रवन् रथिनां श्रेष्ठा दृष्ट्वा पाण्डुसुतान् रणे ॥ ते तु मार्गं यमारोप्य कृपस्य सुपरिष्कृतं ॥ ६३ ॥ सेना निवेशमाजग्मुर्हतशेषास्त्रयोर
थाः ॥ तत्र गुल्माः परित्रस्ताः सूर्ये चास्तामिते सति ॥ ६४ ॥ सर्वे विचुक्रुधुः श्रुत्वा पुत्राणां तव संक्षयं ॥ ततो वृद्धा महाराज योषितारं क्षिणो नराः ॥ ६५ ॥ राजदारा
नृपादाय प्रययुर्नगरं प्रति ॥ तत्र विक्रोशमानानां रुदतीनां च सर्वशः ॥ ६६ ॥ प्रादुरासीन्महान् शब्दः श्रुत्वा तद्वलसंक्षयं ॥ ततस्ता योषितो राजान् रुदत्यो वै मुहुर्मु
हुः ॥ ६७ ॥ कुर्यद्वशब्देन नादयंत्यो महीतलं ॥ आजगुः करजैश्चापि पाणिभिश्च शिरां स्युत ॥ ६८ ॥ लुलुचुश्च तदकेशान् कोशं त्यस्तत्र तत्र ह ॥ हाहाकारविना
दिन्यो विनिघ्नंत्य उरांसि च ॥ ६९ ॥ शोचंत्यस्तत्र रुरुदुः क्रदमाना विशापते ॥ ततो दुर्योधनामात्याः साश्रुकंठा भृशानुराः ॥ ७० ॥ राजदारानुपादाय प्रययुर्नगरं प्र
ति ॥ वेत्रव्यासकृहस्ताश्च द्वाराध्यक्षा विशापते ॥ ७१ ॥